

IDŹ DO:

- Spis treści
- Przykładowy rozdział

KATALOG KSIĄZEK:

- Katalog online
- Zamów drukowany katalog

CENNIK I INFORMACJE:

- Zamów informacje o nowościach
- Zamów cennik

CZYTELNIA:

- Fragmenty książek online

+ do koszyka

do przechowania

BESTSELLER

NOWOŚĆ

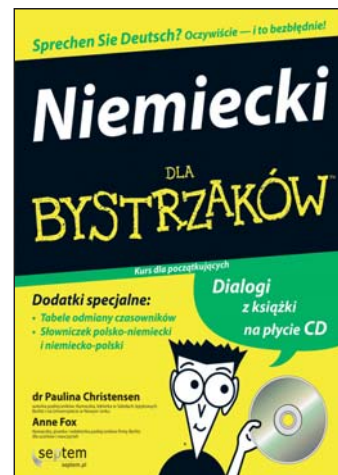
Helion Wydawnictwo

Wydawnictwo Helion
ul. Kościuszki 1c
44-100 Gliwice
tel. 032 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl

e-mail: septem@septem.pl
redakcja: redakcjawww@septem.pl
informacje: o.ksiegarni.septem.pl

Niemiecki dla bystrzaków

Autor: Paulina Christensen, Anne Fox
Tłumaczenie: Anna Urban
ISBN: 978-83-246-1980-1
Tytuł oryginału: [German for Dummies](#)
Format: 180x235, stron: 296

Sprechen Sie Deutsch? Oczywiście – i to bezbłędnie! Faust by się uśmieł

Komm, Gib Mir Deine Hand śpiewali kiedyś Beatles. I był to ich jedyny utwór wykonywany także w języku innym niż angielski. Skoro nawet Wielka Czwórka pokusiła się o zaśpiewanie jednego ze swych największych przebojów po niemiecku, my tym bardziej powinniśmy pomyśleć o opanowaniu języka naszych sąsiadów.

Przygotowaliśmy dla Ciebie podręcznik oparty na znanej na całym świecie metodzie Berlitz. Będzie on stanowił doskonały substytut każdego kursu językowego lub stanie się jego znakomitym uzupełnieniem. Z pewnością docenisz go, jeśli szukasz książki oferującej klarownie opisaną gramatykę, a przy tym pomysły na praktyczne zastosowanie poznanego słownictwa. Naucz się porozumiewać po niemiecku w podróży, restauracji, muzeum, podczas zakupów, a także w sytuacjach zagrożenia.

- Ćwicz wymowę i prowadź płynne rozmowy po niemiecku.
- Sprawdź, jak można gładko opanować gramatykę i odmianę czasowników.
- Poznaj i stosuj na co dzień idiomy oraz popularne powiedzenia.
- Naucz się swobodnie prowadzić rozmowy towarzyskie.

Ponadto znajdziesz tu dekalogi: 10 sposobów na szybkie opanowanie języka, 10 rzeczy, których mówić nie wolno, oraz 10 świąt, o których trzeba pamiętać.

DODATKI SPECJALNE:

Dialogi z książki na płycie CD
Tabele odmiany czasowników
Słowniczek polsko-niemiecki i niemiecko-polski

Spis treści

O autorach	11
O Berlitzu	13
Podziękowania od autorów	15
Wstęp	17
O książce	17
Konwencje zastosowane w książce	17
Naiwne założenia	18
Podział książki	19
Część I: Na dobry początek	19
Część II: Niemiecki w akcji	19
Część III: Niemiecki w podróży	19
Część IV: Dekalogi	19
Część V: Dodatki	19
Ikony wykorzystane w książce	20
Co dalej	20
Część I: Na dobry początek	21
Rozdział 1: Niemiecki nie jest Ci zupełnie obcy	23
Niemiecki, który już znasz	23
Homonimy	23
Krewniacy	24
Fałszywi przyjaciele	25
Zapóżyczenia	26
Stosowanie popularnych zwrotów	28
Podstawy wymowy	29
Jak radzić sobie z akcentem w języku niemieckim	29
Nauka niemieckiego alfabetu	29
Wymowa samogłosek	29
Wymowa przegłosów (umlautów)	30
Wymowa dyftongów	30
Wymowa spółgłosek	31
Poznajemy nową literę: „ß”	32
Wymowa połączeń spółgłosek	32

Rozdział 2: Do rzeczy: podstawy gramatyki niemieckiej 33

Rodzaje słów	34
Rzeczowniki	34
Przymiotniki	34
Czasowniki	35
Przysłówki	36
Proste konstrukcje zdaniowe	36
Układanie słów we właściwym porządku	36
Stawianie czasownika na drugim miejscu	36
Czasownik na szarym końcu	37
Tworzenie pytań	38
Czas przeszły, teraźniejszy i przyszły	38
Koncentrując się na tu i teraz	38
Porozmawiamy o przeszłości: z użyciem czasu Perfekt	39
Pisząc o przeszłości: z użyciem czasu przeszłego prostego	40
Mówiąc o przyszłości	41
Trudne przypadków przypadki	41
Mianownik	42
Biernik	42
Celownik	42
Dopełniacz	42
Dlaczego liczą się wszystkie przypadki	42
Liczebniki	46

Rozdział 3: Guten Tag! Hallo! Jak się przywitać i przedstawić 49

Wybrać formę grzecznościową czy nie?	49
Powitania i pozdrowienia	50
Jak się masz?	50
Odpowiedzi na pytanie: „Jak się masz?”	51
Przedstawianie siebie i swoich przyjaciół	53
Przedstawianie przyjaciół	53
Sposoby przedstawiania na specjalne okazje	54
Przedstawianie samego siebie	55
Rozmowa o miastach, państwach i narodowości	56
Informowanie innych, skąd jesteś	56
Czasownik „być”	57
Pytanie innych, skąd pochodzą	57
Kommen: przychodzić	58
Poznajemy narodowości	59
Jakim mówisz językiem?	60
Pożegnanie	61

Część II: Niemiecki w akcji ..... 65**Rozdział 4: Poznajmy się: rozmowy towarzyskie 67**

Mówienie o sobie	67
Opisywanie pracy	67
Podawanie adresu i numeru telefonu	69
Rzeczowniki i ich rodzajniki	70
Zaimki dzierżawcze	72
Mówienie o swojej rodzinie	73
Rozmowa o pogodzie	75
Jak jest na dworze?	75
Podawanie temperatury	76
Kilka słów o pogodzie	76

Rozdział 5: Smacznego! Wizyta w restauracji i w sklepie 79

Czy czas na posiłek?	79
Wszystko o posiłkach	80
Nakrywanie do stołu	81
Wyjście do restauracji	81
Gdzie można coś zjeść	81
Dokonywanie rezerwacji	82
Przybycie do lokalu i zajęcie miejsca	84
Rozszyfrowywanie menu	85
Składanie zamówienia	88
Stosowanie trybu przypuszczającego	88
Stosowanie czasowników modalnych	89
Zamawianie czegoś specjalnego	90
Odpowiedzi na pytanie: „Jak panu smakowało?”	90
Płacenie rachunku	90
Zakupy spożywcze	92
Artykuły spożywcze	93
Miary i wagi	94

Rozdział 6: Idziemy na zakupy 99

Gdzie można zrobić zakupy	99
Jak zapytać o godziny otwarcia	99
Jak dać sobie radę w sklepie?	100
Uprzejmie pytam...	101
Mówienie „proszę”	101
Mówienie „przepraszam”	101
Oglądanie w dobrym stylu	102
Prośba o pomoc w sklepie	102
Kupowanie ubrań	103
Więc chodź, pomaluj mój niemiecki	104
Przymierzanie	105
Płacenie za zakupy	107
Porównania	108

6 Niemiecki dla bystrzaków

Rozdział 7: Wyjście na miasto	111
Podawanie czasu	111
Pytanie o godzinę	111
Podawanie czasu w „staremodny” sposób: od 1 do 12	112
Podawanie czasu: od 0 do 24	113
Pory dnia	113
Dni tygodnia	113
Na co masz ochotę?	115
Wyjście do kina	115
Wybieranie seansu	115
Kupno biletów	116
Co to było? Forma przeszła czasownika sein	118
Wyjście do muzeum	118
Mówienie o czynnościach w przeszłości	120
Tworzenie imiesłowu czasu przeszłego	120
Użycie haben w czasie Perfekt	122
Użycie sein w czasie Perfekt	122
Porwać widownię	124
Jak było? Rozmowy o rozrywce	124
Twoje zdanie	124
Co Ty o tym sądzisz	125
Wyjście na imprezę	127
Zaproszenie na imprezę	127
Rozmowy o imprezie	128
Rozdział 8: Odpoczynek i zabawy na świeżym powietrzu	131
Rozmowy o zainteresowaniach	131
Kolekcjonowanie	131
Mówienie innym o swoim hobby	132
Refleksje o zaimkach zwrotnych	132
Odmiana zaimków	132
Niektóre popularne czasowniki zwrotne	133
Uprawianie sportu	135
Gra z czasownikiem spielen	135
Czasem wystarczy czasownik	135
Zapraszanie do gry	136
Poznawanie świata zewnętrznego	137
Spacerowanie i wędrowanie	137
Co można zobaczyć po drodze	138
Wycieczka w góry	139
Wycieczka na wieś	141
Wyjazd nad morze	142
Rozdział 9: Rozmowa telefoniczna i wysyłanie poczty	145
Łatwe rozmowy telefoniczne	145
Zaproszenie na przyjęcie	146
Łączenie	146
Umawianie się	148

Zostawianie wiadomości	149
Słów kilka o zaimkach w celowniku	150
Wysyłanie listu, faksu, e-maila	151
Wysyłanie listu lub pocztówki	151
Wysyłanie faksu	153
Wysyłanie e-maila	153
Rozdział 10: W biurze i w domu	157
Wynajmowanie mieszkania lub domu	157
Jak powiedzieć, czego chcesz	157
Rozszyfrowywanie ogłoszeń	158
Zadawanie właściwych pytań	158
Rozmowa o mieszkaniu	159
Zawieranie umowy	159
Praca w biurze	161
Jak opanować biurko i przybory	161
Inne miejsca w biurze...	162
Wydawanie poleceń	163
 Część III: Niemiecki w podróży	 167
Rozdział 11: Money, Money, Money	169
Wymiana waluty	169
W drodze do bankomatu	171
Formułowanie rozkazów	172
Rozdział 12: Pytanie o drogę	177
Jak poprosić o pomoc w dotarciu na miejsce	177
Jak daleko jeszcze?	179
Tu i tam	179
Pytanie: „Jak się tam dostanę?”	180
Użycie „in”	180
Użycie „nach”	181
Użycie „zu”	181
Jak opisać położenie	182
W prawo, w lewo, na północ, południe, wschód i zachód	184
W lewo i prawo	184
Strony świata	184
Ruszając w trasę	185
Pierwszy, drugi, trzeci itd.	185
Podróż samochodem albo innym pojazdem	188
Rozdział 13: Pobyt w hotelu	191
Znalezienie hotelu	191
Rezerwacja pokoi	192
Jak powiedzieć, kiedy i jak długo chcesz zostać	192
Jaki to ma być pokój	192
Pytanie o cenę	193
Finalizacja rezerwacji	194

8 Niemiecki dla bystrzaków

Zameldowanie: nazwiska, adresy i numery pokoiów	195
Jak długo zamierza pan zostać?	195
Wypełnianie formularza zameldowania	196
Zabawa z kluczami	196
Jak zapytać o wyposażenie	197
Wymeldowanie i płacenie rachunku	199
Jak poprosić o rachunek	199
Jak zapytać o opłaty specjalne	200
Krótkie rozstanie w hotelu	200
Rozdział 14: Podróżowanie: samoloty, pociągi, taksówki, autobusy	203
Na lotnisku	203
Odbiór biletu	203
Odprawa	204
Przejsie przez kontrolę paszportową	206
Przejsie przez odprawę celną	207
Podróżowanie samochodem	207
Wynajem samochodu	207
Odczytywanie map i znaków drogowych	209
Na stacji kolejowej	210
Odczytywanie tablic przyjazdów i odjazdów	211
Pozyskiwanie informacji	211
Kupno biletów	212
Jak sprawdzić, kiedy rozdzielić czasowniki	214
Opanowanie autobusów, metra i taksówek	215
Jak złapać autobus	215
Jak złapać taksówkę	217
Rozdział 15: Planowanie wyjazdu	219
W biurze podróży	219
Plany na przyszłość: zastosowanie czasu przyszłego	221
Kalendarz i daty	222
Jednostki kalendarza	222
Nazwy miesięcy	223
Opisywanie wydarzeń za pomocą miesięcy	223
Nazywanie konkretnych pór za pomocą miesięcy	223
Daty	224
Paszporty i wizy	225
Rozdział 16: Nagłe wypadki	227
Jak poprosić o pomoc w razie wypadku	227
Wołanie o pomoc	227
Jak zgłosić wypadek	228
Prośenie o pomoc kogoś, kto mówi po polsku	228
Wizyta u lekarza albo w szpitalu	228
Jak powiedzieć, co Cię boli	229
Informacja o stanie zdrowia	230

Badanie	230
Nazywanie części ciała	231
Diagnoza	232
Leczenie	233
Rozmowa z policją	235
Zgłaszanie kradzieży	235
Odpowiadanie na pytania policji	236
Ochrona Twoich praw za granicą	237

***Część IV: Dekalogi* 241**

Rozdział 17: Dziesięć sposobów na szybkie opanowanie niemieckiego 243

Zaglądamy do słownika	243
Tworzenie rodzin słów	243
Lista zakupów	243
Obchodzenie Dnia Języka Niemieckiego!	244
Słuchanie kaset i płyt	244
Słuchanie radia i oglądanie telewizji	244
Kurs na płycie CD-ROM	244
Oglądanie niemieckich filmów	244
Czytanie niemieckich publikacji	244
Surfowanie po internecie	245

Rozdział 18: Dziesięć wyrażen, których nie należy używać 247

Używaj formy grzecznościowej	247
Zwracaj się właściwie do pracowników obsługi	247
Nie szukaj dziury w całym	248
Nie upijaj się	248
Z szacunkiem dla prawa	248
Uważaj na konkursy	248
Paraduj odpowiednio po domu	248
Nie wpadnij jak śliwka w kompot... ..	248
Jedz poprawnie	249
Uważaj na urodzaj rodzaju	249

Rozdział 19: Dziesięć ulubionych niemieckich zwrotów 251

Alles klar!	251
Geht in Ordnung	251
Kein Problem	251
Guten Appetit!	252
Deine Sorgen möchte ich haben!	252
Das darf doch wohl nicht wahr sein!	252
Mir reicht's!	252
Wie schön!	252
Genau	252
Stimmt's?	253

Rozdział 20: Dziesięć najważniejszych niemieckich świąt 255

Heilige Drei Könige	255
Karneval / Fastnacht / Fasching	255
Ostern	256
Erster April	256
Tag der Arbeit	256
Himmelfahrt	256
Pfingsten	256
Der Tag der Deutschen Einheit	257
Nikolaustag	257
Weihnachten	257

Rozdział 21: Dziesięć zwrotów, dzięki którym zostaniesz uznany za prawdziwego Niemca 259

Das ist ja toll!	259
Ruf mich an! / Rufen Sie mich an!	259
Was ist los?	259
Keine Ahnung	259
Gehen wir!	260
Nicht zu fassen!	260
Du hast Recht! / Sie haben Recht!	260
Auf keinen Fall!	260
Nicht schlecht!	260
Das ist mir (völlig) egal	260

Część V: Dodatki 261

Dodatek A Tabele odmiany czasowników 263

Dodatek B Minisłowniczek 273

Dodatek C Płyta CD 285

Dodatek D Odpowiedzi 287

Rozdział 5

Smacznego!

Wizyta w restauracji i w sklepie

.....

W tym rozdziale:

- ▶ Zamawianie posiłku.
  - ▶ Płacenie rachunku.
  - ▶ Kupowanie jedzenia — gdzie co znaleźć.
  - ▶ Kupowanie żywności na targu.
  - ▶ Miary i wagi.
- .....

Poznanie zwyczajów żywieniowych danego kraju jest jednym z najprzyjemniejszych sposobów poznawania jego kultury. Lunch biznesowy czy zwykły obiad? Posiłki na mieście czy samodzielne gotowanie? Jak to mówią, trzeba wiedzieć, co się z czym je.

Jeśli jesz w Niemczech na mieście, przekonasz się, że i tam, podobnie jak u nas, panuje duża różnorodność potraw. Domowe jedzenie, które składa się głównie z mięsa, ziemniaków i warzyw, nie ma szczególnej renomy, zwłaszcza że w przeszłości jadało się w Niemczech bardzo tłusto. Na szczęście uległo to znacznej zmianie dzięki rosnącej świadomości żywieniowej i zdrowotnej, szczególnie dotyczącej cholesterolu. Poza lokalną kuchnią, która różni się w poszczególnych regionach kraju, restauracje oferują szeroki wachlarz dań kuchni międzynarodowej.

W takim razie smacznego albo **Guten Appetit** (*gutn a-pe-tiit*), jak mawiają Niemcy!

Czy czas na posiłek?

Następujące frazy pomogą Ci zasygnalizować chęć posiłku:

- ✓ **Ich habe Hunger / Durst.** (*yś ha-be hun-ger / durst*) (Jestem głodny / spragniony.)
- ✓ **Ich bin hungrig / durstig.** (*yś byn hun-gryś / dur-styś*) (Jestem głodny / spragniony.)

By zaspokoić głód lub pragnienie, trzeba jeść — **essen** (*esn*) i pić — **trinken** (*trynkn*).

Essen jest czasownikiem nieregularnym (zob. rozdział 2. w celu zdobycia informacji na temat czasowników nieregularnych).

<i>Odmiana</i>	<i>Wymowa</i>
ich esse	yś e-se
du isst	du ist
Sie essen	zi esn
er, sie, es isst	er, zi, es ist
wir essen	wir esn
ihr esst	ir est
Sie essen	zi esn
sie essen	zi esn

Czasownik **trinken** (*trynkn*) również jest nieregularny:

<i>Odmiana</i>	<i>Wymowa</i>
ich trinke	yś <i>tryn</i> -ke
du trinkst	du trynkt
Sie trinken	zi <i>trynkn</i>
er, sie, es trinkt	er, zi, es trynkt
wir trinken	wir <i>trynkn</i>
ihr trinkt	ir trynkt
Sie trinken	zi <i>trynkn</i>
sie trinken	zi <i>trynkn</i>

Wszystko o posiłkach

Niemieckie godziny posiłków nie różnią się szczególnie od polskich. W większości restauracji i hoteli śniadanie podaje się od 7.00 do 10.00, przy czym jest ono bardziej konkretne od typowego śniadania kontynentalnego.

Lunch zwykle podaje się między 11.30 a 14.00. Dla Niemców lunch był niegdyś podstawowym posiłkiem, choć teraz się to zmieniło.

Typowy niemiecki domowy posiłek wieczorny składał się dawniej z chleba, wędlin, sera, opcjonalnie sałatki i zimnych dań, ale dla większości ludzi, którzy pracują w ciągu dnia i którym rytm pracy nie pozwala na inne nawyki żywieniowe, podstawowym posiłkiem stał się obiad. W restauracji pełne menu jest dostępne zwykle między 18.30 a 21.00, a w większych miastach do 22.00, a nawet 23.00.

Wyróżniamy trzy podstawowe **Mahlzeiten** (*mal-zaj-ten*) (posiłki):

- ✓ **das Frühstück** (das *fry*-szytk) (śniadanie)
- ✓ **das Mittagessen** (das *my*-tak-esn) (obiad)
- ✓ **das Abendessen** (das *a*-bent-sn) (kolacja)

Czasem w porze obiadowej można usłyszeć **Mahlzeit!** na powitanie. Jeśli ktoś w ten sposób zwróci się do Ciebie, po prostu odpowiedz mu tak samo: **Mahlzeit!**

Nakrywanie do stołu

Na niemieckim stole znajdziesz to samo, co u siebie w domu, tj.:

- ✓ **das Glas** (das glas) (szklanka)
- ✓ **die Tasse** (di ta-se) (filiżanka)
- ✓ **der Teller** (der te-ler) (talerz)
- ✓ **der Suppenteller** (der zu-pen-te-ler) (talerz do zupy)
- ✓ **die Serviette** (di ser-wie-te) (serwetka)
- ✓ **das Messer** (das me-ser) (nóż)
- ✓ **die Gabel** (di ga-bel) (widelec)
- ✓ **der Löffel** (der ly-fel) (łyżka)
- ✓ **das Besteck** (das be-sztek) (sztućce)

Jeśli jesteś w restauracji i potrzebujesz czegoś, czego nie ma na stole (np. łyżki, widelca albo noża), zawołaj kelnera słowami:

Entschuldigen Sie bitte! (ent-szul-di-gen zi by-te) (Przepraszam bardzo!)

i powiedz:

Kann ich bitte einen Löffel / eine Gabel / ein Messer haben? (kan yś by-te aj-nen ly-fel / aj-ne ga-bel / ajn me-ser habn) (Czy mogę prosić łyżkę / widelec / nóż?)

Wyjście do restauracji

Jedzenie na mieście stało się bardzo popularne w Niemczech. W wielu restauracjach nie trzeba czekać na wskazanie miejsca przez kelnera — choć w tych bardziej luksusowych kelner często towarzyszy gościom w drodze do stolika. Coraz częściej (z wyjątkiem tych najbardziej eleganckich restauracji) można zabrać z sobą niezjedzoną część posiłku.

Gdzie można coś zjeść

Większość lokali posiada listę menu, z której możesz dowiedzieć się, jakie rarytasy oferują. Jest to przydatne, kiedy spacerujesz po mieście, szukając lokalu, ale jeśli chciałbyś zapytać o konkretne miejsce, powinieneś wiedzieć, gdzie w Niemczech można coś zjeść:

- ✓ **das Restaurant** (das re-sto-raq) (restauracja): w Niemczech działa mnóstwo restauracji — od najprostszych po bardzo luksusowe; to samo dotyczy menu.
- ✓ **die Gaststätte** (di gast-szte-te) (gospoda): prostszy rodzaj restauracji, która wprawdzie nie oferuje wyszukanego menu, ale za to serwuje lokalne przysmaki.
- ✓ **der Gasthaus** (der gast-haus) / **der Gasthof** (der gast-hoof) (gospoda): znaleźć ją można zwykle na wsi; oferuje domowe jedzenie i wiejską atmosferę.

- ✓ **die Raststätte** (die *rast-szte-te*) (zajazd): zwykle położona przy trasach szybkiego ruchu w sąsiedztwie stacji benzynowych i stacji obsługi, a czasem pensjonatu. W Austrii nosi nazwę **der Rasthof** (der *rast-hoof*).
- ✓ **der Ratskeller** (der *rats-ke-ler*): trudno znaleźć tłumaczenie dla tego lokalu. Jest to restauracja położona w piwnicy **Rathaus** (rat-*haus*) ratusza. Lokale tego typu można znaleźć w budynkach historycznych.
- ✓ **die Bierhalle** (di *bir-ha-le*) / **die Bierstube** (di *bir-sztu-be*) / **der Biergarten** (der *bir-gartn*) / **das Bierzelt** (das *bir-celt*) (ogródek piwny): oprócz piwa serwowanego z ogromnych beczek, można tu także zamówić gorący posiłek (zwykle kilka wybranych dań dnia), sałatkę i precele. Najśłynniejsze znajdują się w Monachium, w Bawarii, gdzie we wrześniu odbywa się słynny **Oktoberfest** (ok-*to-ber-fest*). Najbliższym odpowiednikiem mógłby być pub, choć atmosfera może być zupełnie inna.
- ✓ **die Weinstube** (di *wajn-sztu-be*) (winiarnia): kameralna restauracyjka zwykle położona na terenach obfitujących w winnice, gdzie można skosztować wina przy obiedzie czy przekąsce.
- ✓ **die Kneipe** (di *knaj-pe*) (bar): to połączenie baru i restauracji, zwykle mało eleganckie. Można zamówić drinka przy barze albo usiąść przy stoliku i zjeść posiłek.
- ✓ **das Café** (das *ka-fej*) (kawiarnia): może być najróżniejsza — od zwykłego coffee shopu po bardzo wyrafinowany lokal. Miastem najbardziej znanym z kawiarnianej tradycji jest Wiedeń.
- ✓ **der (Schnell)imbiss** (der *sznel-ym-bys*) (bar szybkiej obsługi): można tu dostać różne potrawy na wynos.

Dokonywanie rezerwacji

Podobnie jak w Polsce, osoba, która odbiera telefon w restauracji, zwykle przygotowana jest na rezerwację stolika. Oczywiście rezerwacja nie zawsze jest konieczna i w tygodniu można dostać stolik i bez niej, chyba że wybieramy się do eleganckiego lokalu albo takiego z ograniczoną liczbą miejsc. Zdecydowanie warto jednak dokonać rezerwacji w weekend i wtedy, kiedy wybieramy się do popularnego lokalu. Nie robi się rezerwacji w **Kneipe** czy w **Gaststätte** — tu panuje zasada: kto pierwszy, ten lepszy.

Podczas dokonywania rezerwacji przydatne mogą być poniższe wyrażenia:

- ✓ **Ich möchte gern einen Tisch reservieren / bestellen.** (yś *mys-te* gern *aj-nen* tysz re-zer-*wi-ren* / be-*szte-len*) (Chciałbym zarezerwować stolik.)
- ✓ **Haben Sie um... Uhr einen Tisch frei?** (*habn* zi um ... ur *aj-nen* tysz fraj) (Czy o godzinie... będzie wolny stolik?)
- ✓ **Ich möchte gern einen Tisch für... Personen um... Uhr.** (yś *mys-te* gern *aj-nen* tysz fyr ... per-*zo-nen* um ... ur) (Chciałbym zarezerwować stolik dla ... osób o godzinie ...).

W celu podania szczegółów rezerwacji można dodać konkretny dzień tygodnia albo jedną z poniższych fraz:

- ✓ **heute Abend** (*hoj-te a-bent*) (dziś wieczór)
- ✓ **morgen Abend** (*morgn a-bent*) (jutro wieczór)
- ✓ **heute Mittag** (*hoj-te my-tak*) (dziś w południe)
- ✓ **morgen Mittag** (*morgn my-tak*) (jutro w południe)

Tak więc powiemy:

- ✓ **Ich möchte gern für heute Abend einen Tisch reservieren.** (*yś mys-te gern fyr hoy-te a-bent*) (Chciałbym zarezerwować stolik na dziś wieczór.)
- ✓ **Haben Sie morgen Mittag um... einen Tisch frei?** (*habn zi morgn my-tak um ...*) (Czy znajdzie się wolny stolik na jutro w porze lunchu o...)

Pogawędka

Mike i jego koleżanka Ute chcieliby wybrać się do świetnej, nowo otwartej restauracji Galleria. Mike dzwoni tam, by dokonać rezerwacji.

Restaurant: **Restaurant Galleria.**
re-sto-rq ga-le-ri-ja
 Tu restauracja Galleria.

Mike: **Guten Tag. Ich möchte gern einen Tisch für heute Abend bestellen.**
gutn taak. yś mys-te gern aj-nen tysz fyr hoy-te a-bent be-szte-len
 Dzień dobry. Chciałbym zarezerwować stolik na dziś wieczór.

Restaurant: **Für wie viele Personen?**
fyr wi-fi-le per-zo-nen
 Na ile osób?

Mike: **Zwei Personen bitte. Haben Sie um acht einen Tisch frei?**
cwaj per-zo-nen by-te. habn zi um acht aj-nen tysz fraj
 Dla dwóch osób. Czy mieliby Państwo wolny stolik o dwudziestej?

Restaurant: **Tut mir leid, um acht Uhr ist alles ausgebucht. Sie können aber um acht Uhr dreißig einen Tisch haben.**
tut mir lajt, um acht ur yst a-les aus-ge-bucht. zi ke-nen a-ber um acht ur draj-syś aj-nen tysz habn
 Przykro mi, ale o dwudziestej wszystko jest zajęte. Mogę jednak zarezerwować dla pana stolik na dwudziestą trzydzieści.

Mike: **Acht Uhr dreißig wäre auch gut.**
acht ur draj-syś wej-re auch gut
 Dwudziesta trzydzieści też mi pasuje.

Restaurant: **Und Ihr Name, bitte?**
unt ir na-me, by-te
 Mogę prosić pana nazwisko?

Mike: **Evans.**

Restaurant: **Geht in Ordnung, ich habe für Sie reserviert.**
gejt in ord-nunk, yś ha-be fyr zi re-zer-wirt
 W porządku, rezerwacja dokonana.

Mike: **Vielen Dank. Bis heute Abend.**
fi-len dank. bys hoy-te a-bent
 Dziękuję bardzo, do zobaczenia wieczorem.

Przy wspólnym stoliku

Spożywanie posiłku z innymi gośćmi przy jednym stoliku nie należy do rzadkości. Lokale bywają przepelnione, a często zdarza się, że mają duże stoły. Jeśli przy Twoim stole są wolne miejsca, ktoś może Cię zapytać: **Ist hier noch frei?** (yst hir noch fraj) (Czy to miejsce jest wolne?) albo **Können wir uns dazu setzen?** (ky-nen wir uns

da-cu ze-cen) (Czy możemy się dosiąść?). Jest to powszechna praktyka i nie należy czuć się zobligowanym do wszczęcia rozmowy z ludźmi, którzy się dosiedli. Niektórym może przeszkadzać brak prywatności, ale jest to też doskonała szansa, by poznać tamtejszych mieszkańców.

W powyższym dialogu Mike miał szczęście, że udało mu się dostać stolik, choć czasem można usłyszeć następujące słowa:

Es tut mir leid. Wir sind völlig ausgebucht. (es tut mir lajt wir zynt fy-liś aus-ge-bucht)
(Przykro mi, ale mamy komplet.)

Jeśli pojawisz się w restauracji bez rezerwacji, możesz usłyszeć:

- ✓ **In ... Minuten wird ein Tisch frei.** (in ... mi-nu-tn wyrnt ajn tysz fraj)
(Za ... minut zwolni się jeden stolik.)
- ✓ **Können Sie in ... Minuten wiederkommen?** (ky-nen zi in ... mi-nu-tn wi-der-ko-men)
(Czy może Pan wrócić za ... minut?)

Przybycie do lokalu i zajęcie miejsca

Po przybyciu do restauracji zajmujemy miejsce, **Platz nehmen** (plac nej-men), i otrzymujemy **Speisekarte** (szpaj-ze-kar-te) (menu). Kelner, **der Kellner** (kel-ner), kieruje nas do stolika.

Pogawędka

Odkąd Mike zarezerwował stolik w restauracji Galleria, Mike i Ute nie mogli doczekać się wyjścia. Przychodzą, kelner prowadzi ich do stolika.

- Mike: **Guten Abend. Mein Name ist Evans. Wir haben einen Tisch für zwei Personen bestellt.**
guten a-bent. majn na-me yst evans. wir ha-ben aj-nen tysz fyr cwaj per-zo-nen be-szelt
Dobry wieczór. Moje nazwisko Evans. Mamy stolik na dwie osoby.
- Kellner: **Guten Abend. Bitte, nehmen Sie hier vorne Platz.**
guten a-bent. by-te, nej-men zi hir for-ne plac
Dobry wieczór. Zapraszam tutaj.
- Ute: **Könnten wir vielleicht den Tisch dort drüben am Fenster haben?**
kyn-ten wir fi-lajst dejn tysz dort dry-bn am fen-ster ha-ben
A czy moglibyśmy usiąść przy tamtym stoliku przy oknie?

Kellner: **Aber sicher, kein Problem. Setzen Sie sich. Ich bringe Ihnen sofort die Speisekarte.**
a-ber zi-cher, kajn pro-blejm. zecn zi sych. yś bryn-ge i-nen zo-fort di szpaj-ze-kar-te
 Ależ oczywiście, że tak. Proszę usiąść. Zaraz przyniosę kartę dań.

Słówka do zapamiętania

bringen	<i>bryngn</i>	przynosić
vielleicht	<i>fi-lajst</i>	być może
hier vorne	<i>hir for-ne</i>	tutaj
dort drüben	<i>dort dry-bn</i>	tam
Setzen Sie sich!	<i>zecn zi zyś</i>	Proszę usiąść!
Tut mir leid!	<i>tut mir lajt</i>	Przykro mi.
In Ordnung!	<i>in ort-nung</i>	W porządku.

Rozszyfrowywanie menu

Teraz radosna część: podejmowanie decyzji, co zamówić do jedzenia. Oczywiście to, co znajduje się w karcie, zależy od lokalu, w którym przebywasz.

Jeśli wybierzesz restaurację francuską, hiszpańską lub chińską, menu może być w danym języku z niemieckim tłumaczeniem poniżej oryginalnej nazwy dania. W niektórych lokalach możesz trafić na tłumaczenie na język angielski.

Kolejne podrozdziały poświęcone są posiłkom popularnym na obszarze niemieckojęzycznym. Nie mówią one nic o lokalnej kuchni, która różni się w zależności od regionu. Warto wiedzieć, że wiele regionów ma własne przysmaki. Na przykład pewnych dań typowych dla Bawarii czy południowych Niemiec na pewno nie zamówisz w północnej części kraju.

Śniadanie

Następujące produkty mogą być podawane **zum Frühstück** (cum fry-szytk) (na śniadanie):

- ✓ **das Brot** (das brot) (chleb)
- ✓ **das Brötchen** (das bry-tšen) (bułka)
- ✓ **der Toast** (der tost) (grzanka)
- ✓ **der Aufschnitt** (der alf-sznyt) (wędlina i ser)
- ✓ **die Butter** (di bu-ter) (masło)
- ✓ **die Cerealien** (di ce-re-a-lien) (płatki do mleka)

- ✓ **das Müsli** (das *mys*-li) (musli)
- ✓ **die Milch** (di myłś) (mleko)
- ✓ **der Saft** (der zaft) (sok)
- ✓ **die Wurst** (di wurst) (kielbasa)
- ✓ **das Ei** (das aj) (jajko)
- ✓ **das Spiegelei** (das *szi*-gel-aj) (jajko sadzone)
- ✓ **die Rühreier** (di *ryr*-a-ger) (jajecznica)

W Niemczech bardzo popularne na śniadanie są bułki, jednak podaje się wszystkie rodzaje pieczywa, jak też rogaliki francuskie. Powszechnie je się na śniadanie *cuts*, a jeśli zamówisz jajko, nie zaznaczając, czy chcesz sadzone czy jajecznicę, otrzymasz ugotowane na miękko i podane w kieliszku.

Przystawki

Oto najpopularniejsze **Vorspeisen** (*for*-szpaj-zen) (przystawki):

- ✓ **Gemischter Salat** (*ge*-*misz*-ter za-*lat*) (zestaw sałatek)
- ✓ **Grüner Salat** (*gry*-ner za-*lat*) (sałata zielona)
- ✓ **Melone mit Schinken** (*me*-*lo*-ne myt *szin*-ken) (melon z szynką)
- ✓ **Meeresfrüchtenschalat mit Toastecken** (*me*-res-frycht-chen myt *tost*-ekn) (sałatka z owoców morza z grzankami)

Zupy

W karcie dań mogą pojawić się następujące **Suppen** (*zu*-pen) (zupy):

- ✓ **Tomatensuppe** (*to*-*ma*-tn-*zu*-pe) (zupa pomidorowa)
- ✓ **Bohnensuppe** (*bo*-nen-*zu*-pe) (zupa fasolowa)
- ✓ **Ochsenchwanzsuppe** (*ok*-sen-szwanc-*zu*-pe) (zupa ogonowa)
- ✓ **Französische Zwiebelsuppe** (*fran*-*cy*-zi-sze *cwi*-bel-*zu*-pe) (francuska zupa cebulowa)

Dania główne

Hauptspeisen (*hapt*-szpaj-zen) (dania główne) są tak samo zróżnicowane jak w każdej innej kulturze; oto, co możesz znaleźć w niemieckiej karcie:

- ✓ **Kalbsleber mit Kartoffelpüree** (*kalps*-lej-ber myt *kar*-*tofl*-*py*-rej) (wątróbka cielęca z puree ziemniaczanym)
- ✓ **Frischer Spargel mit Kalbsschnitzel oder Räucherschinken** (*fry*-szer *szpar*-gel myt *kalps*-szny-cel o-der *roj*-cher szyn-ken) (świeże szparagi ze sznyclem cielęcym lub szynką wędzoną)
- ✓ **Rindersteak mit Pommes Frites und gemischtem Gemüse** (*ryn*-der-stejk myt pom fryt unt *ge*-*mysz*-tem *ge*-*my*-ye) (befsztyk z frytkami i bukietem surówek)

- ✓ **Lammkotelett nach Art des Hauses** (*lam-ko-te-let* nach art des *hau-zes*) (domowe kotlety jagnięce)
- ✓ **Hühnerfrikassee mit Butterreis** (*hy-ner-fry-ka-sej* myt *bu-ter-reis*) (potrawka z kurczaka z ryżem duszonym w maśle)
- ✓ **Lachs an Safransoße mit Spinat und Salzkartoffeln** (*laks an zaf-ran-zo-se* myt *szpi-nat* unt *zalc-kar-tofln*) (łosoś w sosie szafranowym ze szpinakiem i solonymi ziemniakami)
- ✓ **Fisch des Tages** (*fysz des ta-ges*) (ryba dnia)

Dodatki

Czasami do dania głównego można zamówić **Beilagen** (*baj-la-gen*) (dodatki):

- ✓ **Butterbohnen** (*bu-ter-bo-nen*) (fasolka szparagowa z masłem)
- ✓ **Gurkensalat** (*gur-ken-za-lat*) (mizeria)
- ✓ **Bratkartoffeln** (*brat-kar-tofln*) (smażone ziemniaki)

Desery

Niemieckie restauracje oferują duży wybór dań **zum Nachtisch** (cum *nach-tîsz*) (na deser), na przykład:

- ✓ **Frischer Obstsalat** (*fry-szer obst-za-lat*) (sałatka owocowa)
- ✓ **Apfelstrudel** (*apfel-sztru-del*) (strucla jabłkowa)
- ✓ **Gemischtes Eis mit Sahne** (*ge-mysz-tes ajs* myt *za-ne*) (lody wielosmakowe z bitą śmietaną)
- ✓ **Rote Grütze mit Vanillesoße** (*ro-te gry-ce* myt *wa-ny-le-zo-se*) (kisiel z czerwonych owoców z sosem waniliowym)

Napoje

Kiedy zechcesz zamówić **Wasser** (*wa-ser*) (wodę), pamiętaj, że masz do wyboru wodę gazowaną lub niegazowaną, tj. **ein Wasser mit Kohlensäure** (ajn *wa-ser* myt *ko-len-soj-re*) (woda gazowana) lub **ein Wasser ohne Kohlensäure** (ajn *wa-ser o-ne ko-len-soj-re*) (woda niegazowana). Jeśli poprosisz kelnera o **Mineralwasser** (*mi-ne-ral-wa-ser*) (wodę mineralną), zwykle otrzymasz wodę gazowaną.

Wino zwykle podaje się w butelce — **die Flasche** (di *fla-sze*) — lub kieliszku — **das Glas** (das *glas*), czasem również w karafce — **die Karaffe** (di *ka-ra-fe*).

Poniższa lista obejmuje kilka najbardziej popularnych napojów, **Getränke** (*ge-tren-ke*), które można znaleźć w menu:

- ✓ **das Bier** (das *bir*) (piwo)
- ✓ **das Export** (das *eksport*) / **das Kölsch** (das *kylsz*) (mniej gorzkie piwo leżakowane)
- ✓ **das Bier vom Fass** (das *bir fom fas*) (piwo z beczki)
- ✓ **das Pils / Pilsener** (das *pyls / pylze-ner*) (gorzkie piwo leżakowane)
- ✓ **das Altbier** (das *alt-bir*) (piwo ciemne)

- ✓ **Wein** (wajn) (wino)
- ✓ **der Weißwein** (der *wajs-wajn*) (wino białe)
- ✓ **der Rotwein** (der *rot-wajn*) (wino czerwone)
- ✓ **der Tafelwein** (der *tafl-wajn*) (wino stołowe o najniższej jakości)
- ✓ **der Kaffee** (der *ka-feej*) (kawa)
- ✓ **der Tee** (der *teej*) (herbata)

Składanie zamówienia

Podobnie jak w języku polskim, posiłek po niemiecku można zamówić na wiele sposobów. Na szczęście wyrażenia te nie są skomplikowane i przydadzą się do zamówienia wszystkiego — od posiłku po napój, jak również umożliwią dokonanie zakupów w sklepie:

- ✓ **Ich hätte gern...** (yś *he-te gern*) (Poproszę...)
- ✓ **Für mich bitte...** (fyr mych *by-te*) (Dla mnie proszę...)
- ✓ **Ich möchte gern...** (yś *mys-te gern*) (Poproszę...)

Jeśli jesteś odważny, możesz zapytać kelnera:

Können Sie etwas empfehlen? (*ke-nen zi et-was em-pfej-len*) (Czy może pan coś polecić?)

Przygotuj się, że zaleje Cię potokiem słów, wymieniając potrawy, których nazw pewnie nigdy przedtem nie słyszałeś. By uniknąć nieporozumienia, podsuń kelnerowi kartę dań.

Stosowanie trybu przypuszczającego

Przyjrzyj się formom czasownikowym **hätte**, **könnte** i **würde**, które pojawiły się w poprzednim podrozdziale. Skąd się wzięły i jaka jest ich rola?

Tryb przypuszczający służy do wyrażania życzeń i rozkazów w sposób grzeczny. Przyjrzyjmy się teraz poszczególnym formom:

Ich hätte (yś *he-te*) (Chciałbym) pochodzi od czasownika **haben** (*ha-bn*) (mieć).

Forma **Ich würde** (yś *wyr-de*) (Chciałbym) pochodzi od czasownika **werden** (*wer-den*) (stawać się) i wymaga dopełnienia odpowiednim czasownikiem w bezokoliczniku:

Ich würde essen. (yś *wyr-de esn*) (Chciałbym (coś) zjeść.)

Ich würde gern haben. (yś *wyr-de gern ha-ben*) (Chciałbym mieć.)

Forma **Ich könnte** (yś *kyn-te*) (Mógłbym) pochodzi od czasownika **können** (*ky-nen*) (mieć możliwość). **Könnte** wymaga konstrukcji podobnej do *würde*:

Ich könnte essen. (yś *kyn-te esn*). (Zjadłbym.)

Pogawędka

Mike i Ute przeanalizowali kartę dań. Kelner wraca, by przyjąć ich zamówienie.

Kellner: **Darf ich Ihnen etwas zu trinken bringen?**
darf yś i-nen et-was cu tryn-ken bryngn
Czy podać państwu coś do picia?

Mike: **Ja, bitte. Ich möchte gern ein Glas Bier.**
ja, by-te. yś myś-te gern ajn glas bir
Tak, poproszę kufel piwa.

Kellner: **Pils oder Export?**
pilz oder eksport
Pilsner czy export?

Mike: **Export, bitte.**
eksport, by-te
Poproszę export.

Kellner: **Ein Export. Und was darf für Sie sein?**
ajn eksport. unt was darf fyr zi zajn?
A co dla pani?

Ute: **Ich hätte gern ein Glas Rotwein.**
yś he-te gern ajn glas rot-wajn
Poproszę kieliszek czerwonego wina.

Stosowanie czasowników modalnych

Czy chciałbyś dowiedzieć się czegoś więcej o formach czasowników, które występują we frazach: **Darf ich...?** / **Ich möchte...?** Proszę bardzo: czasowniki te pozwalają na określenie czynności wyrażonej innym czasownikiem (dlatego nazywa się je czasownikami posiłkowymi).

Forma czasownika *Ich darf* (yś darf) (wolno mi) pochodzi od czasownika **dürfen** (dyrfn) (mieć pozwolenie):

- ✓ **Ich darf Bier trinken.** (yś darf bir tryn-ken) (Wolno mi pić piwo.)
- ✓ **Darf ich Wein trinken?** (darf yś wajn tryn-ken) (Czy mogę napić się wina?)
- ✓ **Dürfen wir rauchen?** (dyrfn wir rau-chen) (Czy wolno nam palić?)

Forma **Ich möchte** (yś myś-te) (Chciałbym) pochodzi od czasownika **mögen** (my-gen) (lubić):

- ✓ **Ich möchte Wein trinken.** (yś myś-te wajn tryn-ken) (Chciałabym napić się wina.)
- ✓ **Möchten Sie Wein trinken?** (myś-ten zi wajn tryn-ken) (Czy chciałby pan napić się wina?)

By wyrazić to, że się coś lubi, można użyć czasownika **mögen**:

- ✓ **Ich mag Wein.** (yś mak wajn) (Lubię wino.)
- ✓ **Wir mögen Wein.** (wir my-gen wajn) (Lubimy wino.)

Palenie

W niektórych państwach europejskich obowiązuje całkowity zakaz palenia w barach i restauracjach. Niemcy również próbowały wprowadzić ten zakaz w swoim kraju, jednak został on częściowo uchylony przez Trybunał

Konstytucyjny. Obecnie w większości niemieckich landów można palić w mniejszych barach i w wydzielonych pomieszczeniach większych lokali restauracyjnych

Zamawianie czegoś specjalnego

Poniższe frazy mogą przydać się do zamówienia czegoś niecodziennego:

- ✓ **Haben Sie vegetarische Gerichte?** (*haben* zi *we-ge-ta-ry-sze ge-rych-te*)
(Czy mają państwo potrawy wegetariańskie?)
- ✓ **Ich kann nicht essen, was ... enthält** (*yś kann nyšt esn, was ... ent-helt*)
(Nie mogę jeść niczego, co zawiera ...)
- ✓ **Haben Sie Gerichte für Diabetiker?** (*haben* zi *ge-rych-te fyr dia-be-ti-ker*)
(Czy mają państwo potrawy dla cukrzyków?)
- ✓ **Haben Sie Kinderportionen?** (*haben* zi *kin-der-por-cjo-nen*)
(Czy macie państwo porcje dla dzieci?)

Odpowiedzi na pytanie: „Jak panu smakowało?”

Po posiłku kelner zwyczajowo pyta:

Hat es Ihnen geschmeckt? (*hat es i-nen ge-szmeckt*) (Czy smakował panu posiłek?)

Miejmy nadzieję, że możesz odpowiedzieć twierdząco z użyciem poniższych zwrotów:

- ✓ **danke, gut** (*dan-ke, gut*) (dziękuję, był dobry)
- ✓ **sehr gut** (*zer gut*) (bardzo dobry)
- ✓ **ausgezeichnet** (*aus-ge-cajch-net*) (wyśmienity)

Płacenie rachunku

Pod koniec posiłku kelner może zadać następujące pytanie, by zakończyć posiłek i wysondować, czy jesteś gotowy na przyjęcie rachunku:

Sonst noch etwas? (*zonst noch et-was*) (Czy życzy pan sobie coś

Jak podać?

Jeśli zamawiasz mięso, na przykład stek, kelner może zadać Ci pytanie: **Wie hätten Sie das Steak gern?** (wi hetn zi das stek gern) (Jak przygotować stek?) Na pytanie to możesz odpowiedzieć następująco:

- ✓ **englisch** (*eng-lysz*) (krwisty)
- ✓ **medium** (*me-djum*) (średnio wysmażony)
- ✓ **durchgebraten** (*durch-ge-bra-ten*) (dobrze wysmażony)

Jeśli nie masz ochoty już niczego zamawiać, przyszedł czas na zapłacenie **die Rechnung** (di *rech-nung*) (rachunku). Oto, jak możesz o niego poprosić:

- ✓ **Ich möchte bezahlen.** (yś *mys-te be-ca-len*) (Chciałbym zapłacić.)
- ✓ **Die Rechnung, bitte.** (di *rech-nung by-te*) (Rachunek proszę.)

Możecie zapłacić wspólnie: **Alles zusammen, bitte** (*a-les cu-za-men, by-te*) (Zapłacimy wspólnie) — lub osobno: **Wir möchten getrennt zahlen** (*wir mys-ten ge-trent ca-len*) (Chcielibyśmy zapłacić oddzielnie).

W niektórych restauracjach w Niemczech, zwłaszcza tych o wyższym standardzie, można płacić kartą kredytową — **die Kreditkarte** (di *kre-dit-kar-te*). W takim wypadku znaczek na drzwiach informuje, które karty są akceptowane. Jeśli to dla Ciebie ważne, szukaj takich znaczków.

Jeśli potrzebujesz **Quittung** (*kwi-tung*) (paragon) dla celów podatkowych lub innych, po prostu poinformuj o tym kelnera:

Und eine Quittung, bitte. (unt *aj-ne kwi-tung, by-te*). (I jeszcze poproszę paragon.)

Pogawędka

Mike i Ute są zachwyceni posiłkiem. Chcą zapłacić i zamierzają dać kelnerowi napiwek.

Mike: **Die Rechnung, bitte.**
di *rech-nung, by-te*
Poproszę rachunek.

Kellner: **Sofort. Das macht 42 Euro 80.**
zo-*fort. das macht cwaj unt fiir-cyś oj-ro acht-cyś*
Już się robi. To będzie 42 euro 80.

Mike kładzie na stole 45 euro.

Mike: **Stimmt so.**
sztymt zo
Reszty nie trzeba.

Kellner: **Vielen Dank.**
fi-len dank
Dziękuję bardzo.

Mike: **Bitte, bitte.**
by-te, by-te
Proszę bardzo.

Dawanie napiwku

Dziwisz się, dlaczego kelner każe na siebie i na rachunek czekać całą wieczność? W Niemczech musisz poprosić o rachunek. Gdyby kelner położył rachunek na stole bez Twojej prośby, zostałyby to uznane za niegrzeczne i obraźliwe. W lokalach o luźnej atmosferze, takich jak **Kneipe**, wystarczy dać znać kelnerowi, a rachunek można uiścić

bezpośrednio przy stoliku. W Niemczech kelnerzy otrzymują wypłatę i nie żyją z napiwków. Jeśli płacisz kelnerowi przy stoliku, najlepiej powiększyć sumę o 8 – 10%. Wyrażenie: **Stimmt so** (sztymt zo) (Reszty nie trzeba) to znak dla kelnera, że suma dodana do rachunku to napiwek.

Słówka do zapamiętania

bezahlen	be -ca -len	zapłacić
die Kreditkarte	di kre -dit -kar -te	karta kredytowa
die Quittung	di kwi -tung	paragon
in bar bezahlen	in bar be -ca -len	płacić gotówką
die Rechnung	di rech -nung	rachunek
Stimmt so!	sztymt zo	Reszty nie trzeba.
Bitte, bitte.	by -te, by -te	Proszę bardzo.

Zakupy spożywcze

Czasem nie masz ochoty na jedzenie na mieście i chciałbyś samodzielnie coś ugotować. Przede wszystkim musisz wiedzieć, dokąd chcesz pójść i co kupić.

Oto lista sklepów, gdzie kupisz artykuły spożywcze, oraz lista tych artykułów:

- ✓ **das Lebensmittelgeschäft** (das lej -bens -my -tel -ge -szefi) (sklep spożywczy)
- ✓ **der Supermarkt** (der zu -per -markt) (supermarket)
- ✓ **der Markt** (der markt) (targ)
- ✓ **die Metzgerei** (di mec -ge -raj) (sklep mięsny)
- ✓ **die Bäckerei** (di be -ke -raj) (piekarnia)
- ✓ **die Weinhandlung** (di wajn -hand -lung) (sklep z winami)
- ✓ **die Backwaren** (di bak -wa -ren) (piekarnia)
- ✓ **das Gebäck** (das ge -bek) (pieczywo)

- ✓ **das Gemüse** (das *ge-my-ze*) (warzywa)
- ✓ **der Fisch** (der *fysz*) (ryba)
- ✓ **das Fleisch** (das *flajsz*) (mięso)
- ✓ **das Obst** (das *obst*) (owoce)
- ✓ **die Spirituosen** (di *szpi-ri-tu-o-zen*) (alkohole)

Artykuły spożywcze

W poszczególnych sklepach znajdziesz następujące artykuły:

- ✓ **das Brot** (das *brot*) (chleb)
- ✓ **das Brötchen** (das *bryt-sien*) (bułka)
- ✓ **das Schwarzbrot** (das *szwarc-brot*) (ciemny chleb)
- ✓ **das Weißbrot** (das *weis-brot*) (biały chleb)
- ✓ **der Kuchen** (der *ku-chen*) (ciasto)
- ✓ **die Torte** (di *tor-te*) (tort)
- ✓ **die Butter** (di *bu-ter*) (masło)
- ✓ **der Käse** (der *kej-ze*) (ser żółty)
- ✓ **die Milch** (di *myłś*) (mleko)
- ✓ **die Sahne** (di *za-ne*) (śmietana)
- ✓ **die Flunder** (di *flun-der*) (flądra)
- ✓ **der Kabeljau** (der *ka-bel-jał*) (dorsz)
- ✓ **die Krabben** (di *kra-ben*) (krewetki)
- ✓ **der Krebs** (der *krebs*) (rak)
- ✓ **die Muschel** (di *mu-szel*) (małż)
- ✓ **der Tunfisch** (der *tun-fysz*) (tuńczyk)
- ✓ **der Apfel** (der *apfl*) (jabłko)
- ✓ **die Banane** (di *ba-na-ne*) (banan)
- ✓ **die Birne** (di *byr-ne*) (gruszka)
- ✓ **die Erdbeere** (di *ert-bej-re*) (truskawka)
- ✓ **die Orange** (di *o-ran-że*) (pomarańcza)
- ✓ **die Bratwurst** (di *brat-wurst*) (smażona kielbasa)
- ✓ **das Rindfleisch** (das *rynt-flajsz*) (wołowina)
- ✓ **der Schinken** (der *schyn-ken*) (szynka)
- ✓ **das Schweinefleisch** (das *szwajn-flajsz*) (wieprzowina)
- ✓ **der Speck** (der *szpek*) (boczek)

- ✓ **die Wurst** (di wurst) (kielbasa)
- ✓ **das Hähnchen** (das *hen*-chen) (kurczak)
- ✓ **die Bohne** (di *bo*-ne) (fasola)
- ✓ **der Brokkoli** (der *bro*-ko-li) (brokuł)
- ✓ **die Erbse** (di *erb*-ze) (groch)
- ✓ **die Gurke** (di *gur*-ke) (ogórek)
- ✓ **die Kartoffel** (di *kar*-tofl) (ziemniak)
- ✓ **der Kohl** (der kol) (kapusta)
- ✓ **der Kopfsalat** (der *kopf*-za-lat) (sałata)
- ✓ **die Möhre** (di *my*-re) (marchew)
- ✓ **das Paprika** (das *pap*-ri-ka) (papryka)
- ✓ **der Pilz** (der pylc) (grzyb)
- ✓ **der Reis** (der rajs) (ryż)
- ✓ **der Salat** (der *za*-lat) (sałatka)
- ✓ **das Sauerkraut** (das *zauer*-kraft) (kiszona kapusta)
- ✓ **der Spinat** (der *szpi*-nat) (szpinak)
- ✓ **die Tomate** (di *to*-ma-te) (pomidor)
- ✓ **die Zucchini** (di *cu*-ki-ni) (cukinia)
- ✓ **die Zwiebel** (di *cwi*-bel) (cebula)

Jeśli wybierzesz się na zakupy do supermarketu, poznasz podejście Niemców do recyklingu. W Niemczech, podobnie jak już w niektórych sklepach w Polsce, nie dostaje się za darmo siatek plastikowych. Nie wyrzucaj zakupionej siatki albo przynieś swoją; to oszczędność pieniędzy przy kolejnych zakupach!

Miary i wagi

Na targu czy w supermarkecie pytamy o produkt tak samo jak w restauracji:

Ich hätte gern... (yś *he*-te gern) (Poproszę...)

Na końcu dodajemy nazwę tego, co chcemy kupić, z wykorzystaniem na przykład następujących miar i wag:

- ✓ **ein / zwei Kilo** (ajn / cwaj *ki*-lo) (jeden / dwa kilogramy)
- ✓ **ein / zwei Pfund** (ajn / cwaj pfunt) (jeden / dwa funty)
- ✓ **ein / einhundert Gramm** (ajn / ein-hun-dert gram) (jeden / sto gram)
- ✓ **ein / zwei Stück** (ajn / cwaj sztyk) (jedną / dwie sztuki)
- ✓ **eine Scheibe / zwei Scheiben** (*aj*-ne *szaj*-be / cwaj *szaj*-ben) (jedna kromka / dwie kromki)

By powiedzieć dokładnie, czego sobie życzysz, postaw odpowiednie słowo na końcu frazy. Na przykład jeśli chcesz kupić kilogram jabłek, powiedz:

Ich hätte gern ein Kilo Äpfel. (yś *he-te* gern ajn *ki-lo* epfl) (Poproszę kilogram jabłek.)

Pogawędka

Frau Bauer wszystkie warzywa i owoce kupuje na targu. Dziś potrzebuje jabłek i pomidorów. Podchodzi do straganu, na którym kupowała już wcześniej:

Sprzedawczyni: **Guten Tag. Was darf es sein?**

gutn tak. *was* darf *es* sajn
Dzień dobry. Co podać?

Frau Bauer: **Ein Kilo Äpfel und ein Pfund Tomaten.**

ajn *ki-lo* epfl unt ajn *pfund to-ma-ten*
Kilo jabłek i funt pomidorów.

Sprzedawczyni: **Sonst noch etwas?**

zorst noch *et-was*
Coś jeszcze?

Frau Bauer: **Danke, das ist alles.**

dan-ke, *das* *yst a-les*
To wszystko, dziękuję.

Następnie Frau Bauer przechodzi do straganu z nabiałem i wędliną.

Frau Bauer: **Ich hätte gern etwas von dem Gouda.**

yś *he-te* gern *et-was* fon dejm *gou-da*
Poproszę trochę goudy.

Sprzedawczyni: **Wie viel hätten Sie denn gern?**

wi fil *hetn* zi den gern
Ile?

Frau Bauer: **Zweihundert Gramm, bitte.**

cwaj-hun-dert gram, *by-te*
Poproszę dwadzieścia deko.

Sprzedawczyni: **Sonst noch etwas?**

zorst noch *et-was*
Coś jeszcze?

Frau Bauer: **Nein, danke. Das wär's.**

najn, *dan-ke*. *das* *wejrs*
Nie, dziękuję. To wszystko.

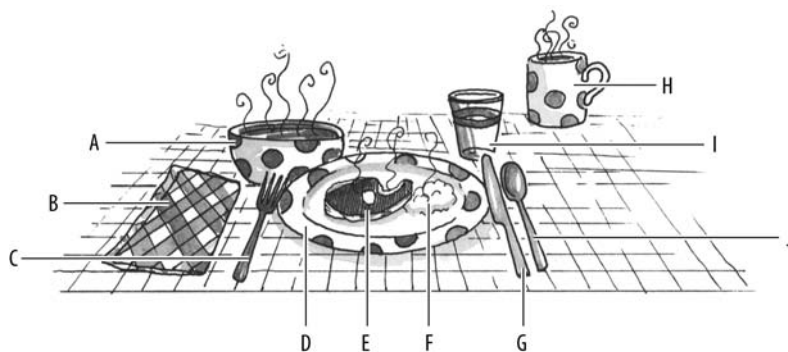
Słówka do zapamiętania

das Kilo	das ki-lo	kilogram
das Pfund	das pfund	funt
das Gramm	das gram	gram
wie viel	wi fil	ile (niepoliczalne)
wie viele	wi fi-le	ile (policzalne)
Das wär's.	das wejrs	To wszystko.
Was darf es sein?	was darf es sajn	Co podać?
Sonst noch etwas?	zonst noch et-was	Coś jeszcze?

Gierki językowe

Jesteś w restauracji. Właśnie zamówiłeś szklankę wody, filiżankę kawy, zupę, sałatkę, stek i puree ziemniaczane na lunch. Podpisz wszystko, co znajduje się na stole, z użyciem rodzajników określonych der, die, das, by upewnić się, że kelner niczego nie przeoczył.

- A. _____
- B. _____
- C. _____
- D. _____
- E. _____
- F. _____
- G. _____
- H. _____
- I. _____
- J. _____

Klucz: A. die Suppe; B. die Serviette; C. die Gabel; D. der Löffel; E. das Steak; F. das Kartoffelpüree; G. das Messer; H. die Tasse Kaffee; I. das Glas Wasser; J. der Löffel. Kelner zapomniał o sałatce.